

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА В САСКАТУНІ.

Саскатун, Саск., не є містом індустріальним, але фермерським. Завдяки тому, що воно є фермерським центром, що тут складається шлях трох великих залізниць, в місті замешкує багато українських робітників, які літо працюють на фермах, залізницях, а на зиму їдуть до міста.

Зорганізовані робітники побудували тут в 1922 році дуже гарний Укр. Р.б. Дім, який коштує \$13,500.00. Є це третій український дім в Саскатуні. За півтора року сплачено \$8,500.00 доугу. Доугу осталося ще \$5,000.00 і товариші старяться всіма силами його сплатити в цім році, не заважаючи на те, що Лютий З'їзд Товариства У.Р.Д. ухвалив сплатувати доугу колективно. Ми стареємося уступити дог авлазним силам, а тоді в разі потреби помочи навіть іншим організаціям, розуміючи, що з уступленням всіх догів можна буде присвятити більше часу культурно-освітній діяльності.

Хар робота йшла досить успішно до того часу, то з початком цього року вона майже зупинилася. Позволяючи тому, що кілька активних товаришів, котрі працювали в організації без перестанку, виїхали на Рад. Україну. І товариші, що залишилися на місці, вичували більший тягар на собі, не посилаючи в апатію, але напружуючи всі свої сили, щоб заповнити ту прогалину, що залишилася по відході тих товаришів.

І з цим підняттям духа, праця показала успішно вже в самім початку, а факти цієї роботи будуть говорити самі за себе. Коли зробимо підсумок всієї праці за три місяці.

"Дивацтва". — Першого січня відіграно в Укр. Р.б. Домі драму "Дивацтва" написану пролетарським письменником Т. Ірчаном. Після нашого місцевості можна сказати, що драма вийшла надзвичайно добре, але організація забула не тільки матеріально але і моральну піддержку.

"Безробітні". — Дня 18 січня відіграно драму п. н. "Безробітні", котру також написав Т. Ірчан. Драма "Безробітні" вийшла місцями слабо, але коли взяти під увагу, що в ній виступили робітники і робітниця, котрі працюють кожний день на утримання себе, то штука вийшла досить добре.

Концерт. — Дня 27 січня, в неділю, устроено концерт. В концерт брали участь самі робітники і робітниця, а також молоденькі пролетарі, що виховувалися при У. Р. Домі. Концерт складався з укр. робітничих пісень, струнної оркестри, декламації і промов. Концерт вийшов гарно. Не маю на думці тут халяви, але скажу, що концерти при У.Р.Д. здобули собі первенство в українському загалу в Саскатуні.

"Як жінки морочуть чоловікам голови". — В п'ятницю, 1. лютого, Відділ Секції Жінчин-Робітниць відіграв комедію п. н. "Як жінки морочуть чоловікам голови". Комедія вийшла досить добре, бо по присутніх було видно, що були всі вдоволені.

День пам'яті В. І. Леніна. — Дня 3. лютого відіграно день жалоби в пам'ять помершого всевітнього пролетарського вождя Леніна. В цей вечір с'яв У.Р.Д. була переповнена робітниками і робітницями, котрі зрозуміли його востаннє пролетарський характер. Цяй вечір всі присутні за вкляди складли спокійно зі слезами в очах і по цім можна було бачити, як відбавляється на всіх робітників і робітниць втрачати цього дорогого пролетарського вождя.

"Пісня Жидів". — Дня 8. лютого відіграно драму п. н. "Пісня Жидів". Помимо короткого часу для приготування цього представлення, бо лише мали три проби, представлення вийшло досить добре; майже всі аматори вивчили добре. В цей самий день грали це саме представлення і наш народний, але їм не дуже то пощастило, бо майже всі робітники прибули на представлення до У.Р.Д. і с'яв У.Р.Д. була заповнена глядачами. А в них с'яв була майже порожня.

Прощальний вечір. — Дня 10. лютого устроено прощальний вечір товаришам вихідцям на Рад. Україну. Вечір вийшов чудово, так що наша місцевість не мала нагоду бачити ще такого товаришського вечора. Всі присутні вигадали як одна трудова сім'я. Насамперед відбулася вечір, описав с'явували привітні про-

мови з обох сторін і так забавлялися до пізньої ночі: Тут знову робітників доказали панам, як вони шанують своїх товаришів співробітників. І в віро, що цей вечір остане на довго в пам'яті як останніх товаришів, так і в тих, котрі виїхали до нової праці на Рад. Україну. Працюйте товариші на вірних степах України, а ми даліше будемо продовжувати цю працю, на котрій ви нас оставили.

"Мати найближча". — Дня 18. лютого відіграно представлення п. н. "Мати найближча". Представлення вийшло досить добре.

Базар. — Дня 28, 29. лютого і 1. марта жінчини устроили в Укр. Р.б. Домі базар, котрий приніс повалуку суму грошей. Весь чистий дохід поперісно на сплату доугу У.Р.Д. в Саскатуні.

"В кітках роспусти". — Дня 7. марта відіграно представлення п. н. "В кітках роспусти". Представлення, коли взяти під увагу короткий час для приготування, вийшло гарно, бо навіть ті люди, що настроєні ворожо проти нас, мусіли признати, що представлення вийшло добре.

Відчит. — Дня 9. марта вийшов відчит товаришів відчит на тему: "Будова трох домів в Саскатуні". І на цім відчиті вже патріотів прихилили до самого серця, допоки тим, що вивчили ще і тим робітникам, котрі не знали, їхню мирну роботу в минулі.

"Міжнародний день жінчин-робітниць". — Дня 12. марта жінчин-робітниця відігравали концерт-митинг міжнародний день жінчин-робітниць. Концерт-митинг вийшов місцями слабо, але причина була ці, що не було досить часу приготування. Весь дохід з цього концерту призначено на журнал "Робітниця".

Щевицький концерт. — Дня 16. марта відігравали концерт 63-ти робітників великого співака, поета-бунтаря Т. Г. Шевченка. О годині 8.30 вечір піднеслася куртина і на сцені на підсвіщенню стовав портрет Т. Г. Шевченка, удекорований коронною і червоною стрічкою. На сцені між присутними гробова тишина. Хор з робітників відіграв "Заповіт". Описав один з товаришів голосний відчит про життя Т. Г. Шевченка, який присутній той він був і по ній стороні стовав. Після промови продовжувалася програма співами, декламаціями і гарними кусниками, які відіграли мандолинода оркестра. По середині програми забрав слово другий товариш і в своїй промові сказав, що ми нині святкуємо 63-ту річницю смерті великого борця за визволення білоти, котрий збудив українське закріпощене селянство з віковогоню сну і залічка до бунту проти всіх панів і царів. Поет казав нам:

"Учіться, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
Своєю не дувайтесь!"

І ці слова поета ми мусимо сповинити, бо в цім наша сила. При кінці своєї промови бесідник заапловав до присутніх, щоби по своїй змозі аложали жертви, які підути на діточу школу при У.Р.Д. і це буде найкращим пам'ятником для Т. Г. Шевченка, цього немирного борця білоти. Присутні зрозуміли цей кліч з аложали вірними жертвами тричі і два долари.

П'ять-літній ювілей "У.Р.В." — Дня 23. марта вечір відігравали концерт-світлом п'ять-літній ювілей історичного "У.Р.В." О годині 8.30 вечір с'яв У.Р.Д. заповнена робітниками і робітницями. Піднеслася куртина, і на сцені стоїть вже готовий мішанин хор з робітників і робітниць. Предістелі концерт в короткий промови пояснив значення цього дня. Після його промови хор відіграв "Інтернаціонал". Програма концерту була розділена на дві частини. Коли скінчилися перша частина програми, один з товаришів забрав слово і в односторонній промові з'ясував значення "У.Р.В." для робітництва і фермерства, а також з'ясував той час, коли "У.Р.В." повинили на світ, і що помімо всіх наклепів як зі сторони чужих, так і "своїх" "У.Р.В.", не тільки що виходить даліше, але з'ясував тіжневника, як це було на початку, вони виходять тепер з рази в тиждень. І це свідчить, що робіт-

ни складали 16. марта протестувальні віче в обороні наших братів і сестер, що виходять під польською шляхтою в Сх. Галичині і на Буковині під румунськими "бобрами", ці робітники замислюють прийти на віче і приділити свій голос протесту, гради в карті. Інші заложили при греко-католицькій церкві читальню ім. Т. Шевченка, але коли члени Укр. Р.б. Дому "Прогрес" святкували 63-ту річницю смерті великого і незабутнього генія і свідця воли, що ціле своє життя провів по царських тюрмах за білий робочий народ, ці члени читальні ім. Т. Шевченка не взяли участі в святкуванні. Вони ще уміють наклепувати різноманітним безідейним фразам на сідомих робітників.

Товариші робітники міста Оттави! Як вже вам провістували з того галицького с'яв, пора вже вам ставати членами робітничої організації. Попи не дадуть вам полекати ні на цім, ні на тамтін саїт. Завдяки вашій неохоті вони роблять собі на цім своїй гарній житті, а заробіток лишать "богови на офіру", а помпа вичає собі кар'єра і життє. Пому будують, що з наших братів в Східній Галичині і на Буковині шляхти працюють шкуру заріра. Шо ви під проводом свого попа зробили в тім напрямі? Абсолютно нічого. Геретка сідомих робітників при У.Р.Д. "Прогрес" являється більше за місяць март, як ви при читальні за 2 роки. Робітники кожної невіді відіграють митинг, дискусійні зібрання на біжучі теми і т. ін. Краще товариші робітники беріться, до читання книжок та робітничих газет. А провістуйте вам сьогодні в очі і спізнайте хто є ваш ворог, а хто приятель. Ідіть сідомим великою борця Т. Шевченка, котрий казав до побіди: "Вставайте, кайдани опортів", і вражого, злою кровю волю кривите".

Д. Гайдечук.

Д. М. ДОКОМУ НА РОЗУМ

Бажало до вас кинути сівцем; і спадє тягар з душі моєї, До вас, — що уважаете себе відрізом Поступу, любові, і нової ідеї... Бажало дуже і ці ширим серцем... І коли приходить у ваш округ, У ваші спільні віче розговорю, То бачу, де я хто ворог, а не друг, А замість "єдності" — лиш роздори, Та висловию вам гарні наруг. Цим загоняю у гріб живцем "Єдність". Це не лише для віча, Для ідеї... Треба бути творцем, У кого є гідність чоловіча... Кидаю до вас осім сівцем! Форд Сіті, Онт., 9. IV. 1924.

В СПРАВАХ ЗАКІНЧЕННЯ ЛІЧЕННЯ Т. В. ГИДИ В МОНТРЕАЛІ

Товариші і Товаришкі! Як вам відомо, що Східний Провінційний Комітет Ст. У.Р.Д. в Торонто перебрав на себе справу докінчення лічення хорого товариша І. Гиди ще в минулому році, але з'яв браку фондів для тім с'яв, справу відіграв на пішіне. Через шлу з'яв пропозиція хорій товариш при другіх ліченнях роботах і таким способом удержувати себе. А що при такій роботі стан його здоров'я погіршився, тож лікарі порадили йому залишити роботу і виїхати з початком весни в гори на лічення і там остати не лічачи і однокою успішною медичною лічачи за закінчення його лічення є аїна прова.

Але річ ясна, що таке лічення вимагає фонду; супроти цього тов. Гиди є безрадний, бо таким фондом, що прикрив б кошти такого лічення, хорій товариш не розпоряджав. Отже щоби прикінчити закінчення цього лічення хорого товариша, С.П.К. в Торонто старяться при допомозі сідомих товаришів і товаришок вислати хорого товариша Гиду на лічення в вище згадане місце. В шій справі С.П.К. звертається до всіх сідомих робітників і робітниць, членів Р.П.К. і робітничих товариств в Канаді і З'явч. Державах з просьбою о поміч для тім с'яв. Віримо, що товариші і товаришкі постараються і брати грошеві жертви на поміч хорого товариша на "асти, які розіслали Східним Провінційним Комітетом в Торонто по різних місцевостях Канади. Ті віддали і товариші, що не дали тих ідеї, можуть закінчити збирати без аїст або дай звернутися за ними, а адресу Комітету: Вох 308, Toronto, Ont.

Жертви проситися слати на адресу секретаря С.П.К., яка є подана на лістах.

За Сх. Пров. Ком. в Торонто: Н. Гушалко, А. Віліська, Н. Новосіський, П. Терезький, І. Горбатюк.

ДО ТОВАРИШІВ ДОПИСУВАЧІВ.

Дорогі Товариші! За останній час насіло до наших редакцій таке велике число дописів, що годі їх вистіпати найбільших числах нашої газети. А головне є певна скількість дописів дуже довгих. Ми шире вітаємо Ваш допис, бо це свідчить про заінтересованість читачів "Укр. Р.б. Вістий". Однак, просимо, лишити короткий допис, а вимовляючи дописи довгіше, Цим Ви зробите прислугу редакції і самим собі, бо тоді Ваш допис своєроче будуть поміщені. А довгі дописи часами мусять з'являти, дождаючись своєї черги і міся в газеті, заданюються, трітять своє значення і зовсім не попадають на сторінки газети.

Всі дописи, що лежать в нашій борю, будуть переглядані і ті, що надіслані до друку, будуть поміщені в чергових числах "У.Р.В."

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ВІЧА

За ініціативою У.С.Р.П.К. скликали 16. марта масове протестувальне віче проти польсько-румунського терору над українськими робітниками і селянами на території Західної України. С'яв був переповнений по береги.

Віче отворив тов. Чепурніч і покликав тов. Кошурбу до слова.

Тов. Кошурбу забрав слово і в перше повинив присутнім значення віча. Відтак в короткий промови, що діється в теперішню хвилину в Сх. Галичині і Буковині під польською і румунською владаю.

Після промови т. Кошурби, предістелі покликав до слова т. Тимоша з Торонто. Тов. Тимоша в своїй односторонній промові з'ясував обставини наших братів і братів в Зах. Україні і докладно представив нинішній "демократичний" польський шляхти. В своїй промові не диниш і так званих "спасителів українського народу" Петлюри, Петрушевича і спілки.

Нині галицькі селяне і робітники знущені, не мають свободи слова, посягають на українські школи, уперсиють і всім організації гуртки. Одним словом, польський ордє гуркає не лише на покоришак. Заборонено "Землю і Волю", "Вперед" і "Нову Культуру". Редакторів запрошено в тюрму не лише за злочини. Тисячі галицького молодого шту загладє через залізні тюремні ґрати. А матері ціл бідляк з кров'яним сльозами в очах благають великим панство о особобереження своїх кормителів. І за це дістають нага.

Після промови тов. Тимоша прочитано резолюцію протесту перед пролетаріатом цілого с'яв.

Резолюцію прийнято односторонньо і вислано до Екс. Ком. Р.П.К.

При цім хочє сказати, що в Кічері налічується більше українців, котрі розпадаються над українським народом. Але на жаль скажу, що не на ділі, але тільки словами. Бо коли б діло, то певно не с'яв б дома, але прийшли б і разом показали свою солідарність до українського працюючого народу, котрий бажав нашої поміч.

Я не говорю про тих, які ще не організовані. Я споміную тих, котрі мають якусь організацію.

І в віро, що і ваші брати стогнуть під польським кнутом. Неже ж ви не хочете подати ім свою братню руку? Бойтесь, щоб не втратити ласки в польському пані?

Коли так, то не розпадайтесь над Україною тому, що ви не бажаете бачити її вільною. А коли бажаете, то єднатесь під один кліч, під кліч визволю не тільки наших братів в Галичині, але пролетаріату цілого с'яв. І цим сповините велике діло.

В. Чепурніч, Ф. Пичель, секретар.

Летбридж, Алта.

Старанням місцевого відділу Укр. Секції Р.б. Парті Канади відбулося 29. марта ц. р. в Летбриджі масове протестувальне віче проти варварського знущання польської шляхти і румунської окупційної влади.

СПРАВОЗДАННЯ

КВАРТАЛЬНЕ ФІНАНСОВЕ СПРАВОЗДАННЯ ФІЛІИ СТОВ. У.Р.Д. В ТРАНСКОНА, МАН.

Дня 4. квітня ц. р. Відділ Ст. Укр. Р.б. Дім в Транскона відбув свої регулярні бізнесові збори, на котрих з'являлося багато членів з першого кварталу. Всі доходи направили до каси Філії Ст. У.Р.Д. — вірні жертви, членські вкладки до Відділу, з діточої школи, з діточої мандолинової оркестри, з забав, з представлень, концертів, дохід з буфету, дохід з продажі "Молода", "У.Р.В.", книжок, а базару, коштовних базів, "чек руку" і інших підприємств. А розходів — це виплата учителів, діривтові діточої мандолинової оркестри, "вог-текс", світа, вода, опал, асекурція, адвокат, за стемпи до Ц.Е.К. Ст. У.Р.Д. за книжки і часовник, поправка в У.Р.Д. річні збори до представлень, зворот позички і інші менші і більші виплати.

Це все з'являється в деталях, на кожний цент виплати виказано реєстри, або чеки і потвержено контрольною комісією.

В газеті ми подаємо доходи і розходи загалом, бо деталіше справоздання забрав до себе багато місяця. Значучею, що справоздання включає тут доходи і розходи різних гуртків, як приміром: співачко-драматичного, просвітнього, діточої школи, оркестри і т. ін. В справозданні не включается Відділ Секції Жінчин-Робітниць, який має свою окрему касу.

Справоздання представляється як слідує:

Доходи:

Готівка з 1923 року ..... \$ 159.71
Січень 364.41
Лютий 239.45
Март 1,133.57

Разом \$1,897.14

Розходи:

Січень ..... \$ 200.49
Лютий 195.01
Март 1,466.92

Разом \$1,862.42

Повторення:

Доходи \$1,897.14
Розходи 1,862.42

Остат готівки ..... \$ 34.72

Всього доугу на Укр. Р.б. Домі є \$1,355.00. Гроші позичено в наших товаришів без проценту. Найголовніший доуг \$1,200.00 сплачено в місяці март.

А. Дубас, С. Мосієнко, організатор, упр.-скарбник. Контрольна комісія: С. Петришин, Ю. Юрчишин, М. Тейман.

Медисін Гет, Алта.

Дня 6. квітня відбулася в Медисін Гет збори Філії Ст. У.Р.Д. на котрих з'являлося багато членів з першого кварталу. Всі доходи направили до каси Філії Ст. У.Р.Д. — вірні жертви, членські вкладки до Відділу, з діточої школи, з діточої мандолинової оркестри, з забав, з представлень, концертів, дохід з буфету, дохід з продажі "Молода", "У.Р.В.", книжок, а базару, коштовних базів, "чек руку" і інших підприємств. А розходів — це виплата учителів, діривтові діточої мандолинової оркестри, "вог-текс", світа, вода, опал, асекурція, адвокат, за стемпи до Ц.Е.К. Ст. У.Р.Д. за книжки і часовник, поправка в У.Р.Д. річні збори до представлень, зворот позички і інші менші і більші виплати.

Це все з'являється в деталях, на кожний цент виплати виказано реєстри, або чеки і потвержено контрольною комісією.

В газеті ми подаємо доходи і розходи загалом, бо деталіше справоздання забрав до себе багато місяця. Значучею, що справоздання включає тут доходи і розходи різних гуртків, як приміром: співачко-драматичного, просвітнього, діточої школи, оркестри і т. ін. В справозданні не включается Відділ Секції Жінчин-Робітниць, який має свою окрему касу.

Справоздання представляється як слідує:

Доходи:

Готівка з 1923 року ..... \$ 122.93
Січень 102.47
Лютий 164.55
Март 176.15

Разом \$548.10

Розходи:

Січень \$102.75
Лютий 168.57
Март 107.79

Разом \$379.07

Повторення:

Приходи \$548.10
Розходи 379.07

Остат в касі \$169.03

Градівий, Пригородський, організатор, секретар.

ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖІНЧИН-РОБІТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ.

Повідомляється всіх жінчин-робітниць в Вінніпегу, що старанням Відділу Жінчин-Робітниць при Ст. У.Р.Д. відбудеться в понедлок, дня 19. квітня о год. 8.30 вечір в с'яв Укр. Р.б. Дому в Вінніпегу лекція на тему:

ЖІНОЧИЙ РУХ І ЙОГО РОЗВИТ

Лекцію виволосить т. І. Напіваєський.

Проситися всіх товаришок прийти на цю лекцію громадно та довідатися про нашу долю в минулому і нині та про наші завдання на будуче.

Заряд.

МАЮ НА ПРОДАЖ голарню (барбер-шопу). Бізнес добрий, реєт дуже малий. Продам дуже дешево, бо хочу виїхати з Вінніпегу. Зголошуватися під ч. 142 Higgins Ave., Winnipeg, Man. (40)

КОНЦЕРТ-МІТІНГ В ІСТ КИДОНАН.

Заходом відділу Секції Жінчин-Робітниць ім. Ст. Медисінчука при Ст. У.Р.Д. в Іст Кидонан устроється в неділю, дня 20. квітня ц. р. в Українським Робітничим Домі в Іст Кидонан

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

Програма цього концерт-митингу незвичайно добірна й різноманітна. Вступ за добровільними латками.

Початок о годині 8.30 вечір.

Приходить громадно а не пожадуєте.

"БУНТАР!" — "БУНТАР!"

Старанням відділу Ст. У.Р.Д. в Іст Кидонан відіграється в суботу, дня 19. квітня ц. р. в У.Р.Д. в Іст Кидонан драму в трох діях М. Ірчана п. н.:

"БУНТАР!"

Молодий і енергійний Бунтар, це є той, що сміливо і відважно кидається в вир боротьби з гнобителями працюючого люду, цей той, що безупинно докучає свавольним катом та сміло загладє смерті в вічи, яка на кожному кроці грозить йому з боку капіталістичних хижаків — польської шляхти, яка тисячі невинних українських селян і робітників запропоріяла в темні, воگی та брудні тюрми.

Річ діється в Галичині 1920 року.

Старється о тикети звачасу, щоб описати не забракло місця.

Початок о год. 8.30 вечір. Ціни місяць по 25 ц.

УВАГА! — ВЕНКУВЕРСІ!

Заходом Укр. Р.б. Наук. Тов-ва в Венкуверсі відіграється в суботу, дня 3-го мая ц. р. о годині 8. вечір в Фінляндській галі, на розі Клінтон і Пендер, драматичний етюд на одну дію, з часів великої революції на Україні 1917 р., М. Ірчана, п. н.:

НЕЖДАНИЙ ПІСТЬ.

Весь пріхід призначено для "У.Р.В." Приходить всі і клічте своїх знайомих. По представленню танці.

Комітет.

НА ПРОДАЖ 9-акрови ферма в Ревельно, Б. К. Дім на шій фермі побудований на 7 км. від міста. Північний розмір 20X23. Стіни п'ялорічні. В цім домі може мешкати відносно три філії. Далше є стайня 2X24, курник 16X26, столода 24X32, туз-вад 12X22, забудування на двома 14X16, 2 вози, сина, бога, косярка, грабрак, диск, борона, пауги (одні "аємократи"), крим-сеператор і всі інші знаряди, що потрібні до господарства на фермі; далше парк коней, одна корова з теленком, свині, кури. Шо до землі, то земля укрояйна. Тут ростуть на шій яблоса, шніні, і взагалі всі шніні овочі. Все господарство коштує мене поперх \$7,000.00 (сама хата коштує \$2,250.00), а